1846. N°. 64.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 29 MEI.

De Prijs der Courant is ƒ 18 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 Mei.

In ons nommer van den 6den Maart ll. maakten wij melding van de Tijdbewaarders, door den Heer A. Kaiser te 's Hage vervaardigd. Sedert zijn die uurwerken door den Hoogleeraar F. Kaiser en door Dr. Stamkart, Asyndissements-ijker enz, te Amsterdam onderzocht, en beider waarnemingen in een beoordeelend Verslag, door laatstgenoemde, in N°. 18 en 19 van den *Algemeene Konst- en Letterbode*, voor 1846, nader bekend gemaakt. Bij de meerdere uitbreiding, aan de spoorwegen hier te lande gegeven wordende, en bij de in dezelfde mate toenemende noodzakelijkheid, om op de verschillende stations den juisten tijd aanwijzende horologien te hebben, is het ons voorgekomen op nieuw de aandacht op de Tijdbewaarders van den Heer Kaiser te moeten vestigen. Daar plaatsgebrek ons verhindert het Verslag in zijn geheel mede te deelen, nemen wij er het volgende uit over:

»Nadat de Heer Stamkart den gang van den Tijdbewaarder N°. 8, gedurende acht maanden door Zijn Ed. waargenomen, heeft opgegeven, en in vergelijking gebragt met twee sterrekundige Pendules en twee Tijdmeters (zechorologien), alle stukken van de beste makers en van hoogen prijs, het beste voorzeker wat ooit in dit vak gemaakt is, laat Zijn Ed. eene vergelijking volgen, door den Hoogleeraar P. Kaiser alhier, van den Tijdbewaarder N°. 10, met de sterrekundige werken op het Observatorium te dezer stede, en eindigt aldus:

»Het zou overtollig kunnen geacht worden, na het aangevoerde, nog iets verder hier te willen bijvoegen; de bovenstaande getallen spreken te duidelijk voor elk, die slechts eenigermate gewoon is op den gang van uurwerken acht te geven, en waar getallen, dat heet, waar daadzaken ten voordeele getuigen, wordt geene aanprijzing noodig. Wij willen alleen ter gunste van meerderen, die welligt niet gewoon zijn over eenige weinige seconden, veel min over tiende deelen cener seconde, kleinigheden, die in de gewone zamenleving vervallen, te oordeelen, hier nog kortelijk het volgende aanmerken.

»De Tijdbewaarders N°. 8 en 10 loopen gewis minder regelmatig dan de Pendules van Reposld en Arnold & Dent, zoowel gemiddeld als van dag tot dag; even zoo ook zijn zij minder dan de Tijdmeter van Kessels N°. 1252. Maar gewis, het is reeds zeer veel, dat de Tijdbewaarders in eenige inrigting komen met uurwerken, door de beste buitenlandsche makers vervaardigd, met kunststukken, die van ƒ 800 of ƒ 900 tot ƒ 1,200 en meer kosten, terwijl voor de Tijdbewaarders slechts ƒ 70 of ƒ 80 gevraagd wordt. Daarentegen kan de Tijdbewaarder N°. 8, voor het minst gelijk gesteld worden met eenen Tijdmeter, zoo als die gewoonlijk op onze schepen gebruikt wordt, en wel met eenen van de besten daaruit. De prijs van zulk eenen Tijdmeter beloopt, zoo als wij reeds opmerkten, tusschen ƒ 500 en ƒ 700. Hier tegenover staat echter, dat de Tijdmeter vervoerd kan worden, terwijl de Tijdbewaarder aan eene vaste plaats verbonden blijft.

»Volgens de getuigenis van den Hoogleeraar Kaiser, is de Tijdbewaarder N°. 10, voor zoo ver blijken kan, niet minder goed dan de sterrekundige slingeruurwerken van het Observatorium alhier. Hieronder zijn er nu twee, die van Knebel en Lepaute, die gewis ook tusschen ƒ 700 en ƒ 900 gekost hebben, maar deze tellen reeds vele jaren ouderdom en kunnen dus, wat den prijs betreft, nu minder in vergelijking komen. De Pendule van Mahler, uit het Opt. Institunt te München, daarentegen, is nog nieuw, en kost ƒ 400. Indien dan de Pendules uit dat Institunt gemeend wurden, wegens hunnen betrekkelijk zeer goeden geregelden gang, in vergelijking van den prijs dien zij kosten, dan gewis komt deze roem in grootere mate aan de waargenomene Tijdbewaarders toe. Zoo dus de overige Tijdbewaarders even goed zijn, als de Nos. 8 en 10, waaraan wij geene enkele reden vinden te twijfelen, dan kunnen wij de getuigenis niet terug houden, dat die uurwerken allezins de geschiktheid besitten, om te voldoen aan het doel, waartoe zij bestemd zijn, te weten, om, slechts eens in de drie maanden onderzocht wordende, den tijd voor dagelijksch gebruik steeds met voldoende naauwkeurigheid, dat is, binnen één of twee minuten, aan te wijzen, en wij voegen er bij, dat zelfs liefhebbers en beoefenaars der sterrekunde, tot bijdaanwijzing bij het doen van waarnemingen, een zeer voldoend gebruik van de Tijdbewaarders kunnen maken.

»Moge der onderneming van den Heer A. Kaiser al die ondersteuning deelachtig worden, welke een moeitevol en aanhoudend volgehard streven, ter mededinging met buitenlandsche kunstenaars, in eenen tak van nijverheid, die vroeger bij ons bloeide, te regt verdient.«

In het *Nieuwsblad voor den Boekhandel* lezen wij het volgende:

»Wij vernemen dat er in Nederland een werk gereed wordt gemaakt, hetwelk tot volbooijing zal kunnen strekken van dat, hetwelk door den Belgischen Archivarius Gachard wordt bezorgd. De Heer Bakhuizen van den Brink, gewezen schrijver van den Gids, een Nederlandsch letterkundige, die door tusschenkomst van zijne Regering, toegang heeft erlangd tot de archiven van Weenen, heeft van die gunstgelegenheid gebruik gemaakt tot het afschrijven van de Fransche briefwisseling van Margaretha van Parma met Koning Philips II. Men weet dat de echte minuten der depêches van Margaretha en de oorspronkelijke brieven des Konings, die weleer in de Archiven van den Raad van State te Brussel werden bewaard, in 1794 naar Weenen zijn medegevoerd, even voor de bezetting van België door de Fransche legers. Er zijn van die briefwisseling slechts onvolledige afschriften overgebleven, die ten grondslag hebben gestrekt aan de uitgave van den Baron de Reiffenberg, ten opschrift voerende: Correspondance de Marguérite de Parme enz. Bruxelles 1844, in 8°. Volgens de inlichtingen, die wij hebben ingewonnen, zal de verzameling van den Heer Bakhuizen van den Brink bestaan uit bijkans vijfhonderd brieven, die tusschen den Koning en de Hertogin gewisseld zijn, zonder nog te rekenen de daartoe betrekkelijke stukken, waaronder men eenige van het hoogste belang zal aantreffen, zoo als de volledige briefwisseling van de Hertogin met den Markies van Bergen en den Baron de Montigny, tijdens hun verblijf in Spanje, de briefwisseling van den Koning met den Hertog van Alba, en die van deze Hertog met Margaretha van Parma, sedert het vertrek van Alba uit Spanje tot zijne komst in de Nederlanden, enz. enz.

Om zich een denkbeeld te kunnen vormen van de uitgebreidheid van deze briefwisseling, zal het voldoende zijn op te merken, dat de Hertogin gewoonlijk elke maand aan den Koning eene toezending deed, en zoodra de omstandigheden dit vereischten, nog menigvuldiger, van een verslag van al hetgeen in de Nederlanden voorviel. Hare depêches bestonden gewoonlijk uit vier meer of min breedvoerige brieven, de eerste was die over *staatkundigen aard*, of zoo als men dien noemde, den *algemeenen brief*. De Hertogin bragt daartoe de handeling harer regering, de overwegingen van den Raad van State, den inwendigen toestand des lands, de onderhandelingen die met het Buitenland gevoerd werden enz.

De tweede brief betrof de *Godsdienstzaken*. Daarin werden alle bijzonderheden opgenomen over de onderhandelingen met den H. Stoel en met de Staten des lands over de invoering en de begiftiging van de nieuwe Bisdommen, over de voortgangen van de Hervorming en de middelen, die tot stuiting daarvan werden te werk gesteld, voorts over het gedrag van de bekleeders van kerkelijke waardigheden, der Inquisiteurs, enz.

De derde brief was de brief *in zaken der geldmiddelen*. De Hertogin gaf daarin rekenschap wegens het bezigen van de staatsgelden, wegens het beheer van 's Konings domeinen, de onderhandelingen met de Provinciale Staten over de onderstandgelden en de voorziening in de behoeften van de troepen, die in Duitschland waren geligt enz.

De vierde brief was die, welke de *nog vrijgevig* werd genoemd; men vindt daarin aan den Koning de personen voor, die men geschikt achtte tot het bekleeden van opengevallen ambten; men gaf daarin bericht van de ingekomen verzoekschriften, van bijzondere personen over hunne bijzondere belangen, enz.

Uit deze bloote opgave kan men nagaan, welk een licht deze merkwaardige en uitgebreide briefwisseling zal verspreiden over een der meest belangwekkende tijdperken van 's lands geschiedenis."

's GRAVENHAGE, 28 Mei.

Bij besluit van den 24sten dezer, heeft Z. M. goedgevonden, ter zamenstelling van de commissie tot afneming van het examen om te worden toegelaten op de rolle der Studenten aan eene Hoogeschool, of aan het Athenæum te Amsterdam of te Deventer, voor het tegenwoordige jaar te benoemen:

Tot Hoogstdeszelfs Commissaris, Lid en Voorzitter der gemelde Commissie, den Heer Mr. F. de Greve, Raadsheer in den Hoogen Raad.

Tot verdere Leden, de Heeren:

A. van Goudoever, Hoogleeraar in de Faculteit der Letterkundige Wijsbegeerte en Letteren te Utrecht.

J. Bossche, Hoogleeraar in de Faculteit der Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan het Athenaeum te Amsterdam.

G. J. Verdam, Hoogleeraar in de Faculteit der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen te Leyden.

C. J. Matthes, Hoogleeraar in de Faculteit der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen aan het Athenaeum te Deventer.

J. W. Elink Sterk, Rector der Latijnsche Scholen te Arnhem.

Th. Verwayen, Rector der Latijnsche Scholen te Breda.

— Z. M. heeft benoemd tot H. D. Kamerheer den Baron van Lynden, 1sten Luitenant bij het 1ste regiment zware dragonders, ter vervanging van den Baron Mackay.

— Volgens eene missive van Z. Exc. den Minister van Financiën, aan de Heeren Gouverneurs der Provinciën, bestaat het voornemen, om het inwisselen van de Zeeuwsche Rijksdaalders, waarvan het omschrift ongeschonden is en die gerand zijn, zoo spoedig mogelijk te doen volgen, en alzoo het tijdelijk in omloop blijven daarvan kortstondig te maken.

— De Staatsraad, Directeur der Koninklijke Bibliotheek heeft ter kennis van het Publiek gebragt, dat, uit hoofde van herstellingen aan het gebouw, die Inrigting tot nadere kennisgeving zal gesloten zijn

— De Advokaat-Generaal de Keth heeft, in de Zitting van den Hoogen Raad, van heden, geconcludeerd in de zaak van den Heer C. A. Thieme, betrekkelijk de *Arnhemsche Courant* en gerequireerd tot *vernietiging* van het beroep en tot bevestiging van het arrest van het Geldersche Hof. De uitspraak is bepaald op 17 Junij e. k.

— Op den 25sten Junij zal de Directeur der Artillerie-Stapel- en Constructie-Magazijnen te Delft aanbesteden de levering van hout, steenkolen, koper, leden, en velerhanden behoeften en gereedschappen ten behoeve van gemeld Magazijn.

ROTTERDAM, 26 Mei.

Blijkens het Programma van den wedstrijd der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, zal die wedstrijd den 10den Junij op de rivier de Maas plaats hebben. Het stedelijk bestuur heeft besloten eene toelage van twee duizend gulden te bestemmen tot de oprigting eener doelmatige tribune voor de ontvangst der vorstelijke bezoekers en verdere leden der Club, en den doelmatigst mogelijken grond daartoe aan den oever der rivier, tegen de westzijde van den Veerdam naar Katendrecht (Pontveer) afgestaan.

Men mag zich vleijen, dat die wedstrijd op den 10den Junij, een betamelijk volksfeest en eene doelmatige uitspanning zal opleveren. Van vele zijden worden roei- en zeilvaartuigen gereed gemaakt en beproefd, en men meent te kunnen verwachten, dat deze eerste wedstrijd niets te wenschen zal overlaten. Men vertrouwt, dat bij die gelegenheid het wenschelijke blijken zal, dat op dezelfde plaats, of eene meer nabij de stad gelegene, de grond worde afgestaan voor een duurzaam gebouw der Club, hetwelk onze schoone rivier zoude opluisteren, aan de stad een nieuw openbaar gebouw schenken en het bestaan der Club bestendigen. De Vorstelijke Voorzitter der Club neemt hare belangen zeer ter harte, en wil daarmede een bewijs geven van zijne genegenheid voor onze voortreffelijk gelegene stad, welke met alle regt, de tweede stad des Rijks mag heeten.

AMSTERDAM, 27 Mei.

Heden nacht is Z. M. met een extra-spoortrein en met klein gevolg uit 's Gravenhage hier aangekomen en dadelijk langs den Arnhemschen spoorweg met een extra-trein verder gereisd; van Arnhem vertrekt Z. M. met de stoomboot de Leeuw naar Dusseldorp en van daar naar Weimar.

— De fraai gebouwde stoomboot Willem II vaart nu geregeld tusschen deze stad en de Lemmer en doet de reis in 5 ure. In dadelijke gemeenschap op deze zeeboot vaart eene zeer nette kanaalstoomboot naar Stroobos, van waar de passagiers met eene welingerigte ijzeren barge naar Groningen worden vervoerd. Het is mogelijk om de reis langs deze nieuwe en aangenaam afwisselende dienst over eene korte stille zee, en meerendeels tusschen de groene wallen zeer vlug, meestal in 17 uren tijds, af te leggen.

— Gisteren achtermiddag is een pakkist, inhoudende 10,000 doosjes zoogenaamde lucifers, onder het in den kelder werken, op den O. Z. Voorburgwal bij de Lombardsbrug, in brand geraakt. Zulks gelukkig in tijds ontdekt zijnde, heeft men het grootst gedeelte van den inhoud der kist in het water geworpen en daardoor het vuur geblusscht.

GRONINGEN, 25 Mei.

Onlangs vermeldden wij een werkje van François Guenon, over de uitwendige kenteekenen, om te bepalen welke de hoeveelheid, de duur en de hoedanigheid der melkopbrengt bij de koeijen zijn zal. Thans ligt de Hollandsche vertaling daarvan voor ons, en achten wij eene herhaalde vermelding over het daarin belangrijk stelsel, voor elken opmerkzamen en nadenkenden veehouder niet onnut.

François Guenon was de zoon eens tuinmans, en hoedde, als 14-jarige knaap, zijns vaders eenige koe. Het toeval bragt hem op het denkbeeld, om uit den vorm der koeijen, hare melkgeving te ontdekken, en, na 8 jaren onderzoek en vergelijken, bragten zijne waarnemingen hem tot eene bepaalde uitkomst. In 1828 deelde hij die waarnemingen mede aan de Akademie te Bordeaux. In 1837 onderzocht de landbouwkundige Commissie van Bordeaux, of het stelsel van Guenon met de werkelijkheid strookte, en aarzelde niet om het voor onfeilbaar te houden. In 1838 deed Gueron proeven voor de Landbouwkundige Commissie van Aurillac; deze verklaarde, dat het stelsel, na onderzoek van 25 jaren, gevestigd was. Toen maakte Guenon zijne waarnemingen door den druk bekend.

In het werkje, onder bovenstaanden titel, verdeelt Guenon de koeijen in 8 klassen, en elke klasse weder in 8 orden, geeft op hoeveel melk de koeijen van iedere klasse en iedere orde geven, en de kenteekenen om dit zeker te ontdekken. Deze 64 soorten van koeijen vindt men in even zoo vele afbeeldingen (die tevens voor het oog de kenteekenen van de hoeveelheid melkgeving, den duur en de hoedanigheid daarvan, door figuren duidelijk maken), achter het werkje gevoegd. De figuren van een laatste achttal veraanschouwelijken de bastaardsoorten, in elke klasse gevonden.

Een bevoegd onderzoeker van Guenon's stelsel, wiens oordeel op eigen ondervinding rust, heeft ons verzekerd, dat de opgegevene kenteekenen onbedriegelijk zijn, en dit werkje dus voor elken landbouwer onmisbaar is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

CHINA.

In een' brief van eenen zendeling vindt men de volgende wijze van regtsoefening vermeld: Op eene reis welke wij naar Tchang-Tchéan deden, eene stad die een zeer uitgebreiden handel met de Philippijnsche eilanden drijft, zagen wij op de markt eene groote menigte menschen en hoorden luide angstkreeten. Op onze vraag, wat daar voorviel, verhaalde men ons, dat een koopman voor eene aanzienlijke som bankroet was, hetgeen in China zeldzaam is, en nog zeldzamer dat iemand gelijk deze handelaar, een fraudulens bankroet slaat. De man was door het crimineele geregtshof onder voorzitterschap van een groot manderijn, veroordeeld om de handen te verliezen; deze werden hem afgekapt; al zijne schuldeischers woonden de strafoefening bij.

RUSLAND.

Omtrent den toestand van de Evangelische bewoners der Russische Oostzeeprovinciën, vooral in Lijfland, wordt het volgende medegedeeld: Tot dus verre werden de namen van hen, die tot de Grieksche kerk wilden overgaan, door den Pope opgeschreven, en in verhouding traden slechts weinigen over. Thans echter gaan duizende Lettische boeren naar het avondmaal, volgens Grieksch gebruik en bezegelen daardoor onherroepelijk hunnen overgang. Men kan evenwel niet aannemen, dat allen dezen stap uit overtuiging doen, daar onder het volk de bedreiging is verspreid, dat, wie niet tot het avondmaal gaan zou, 60 slagen en meer andere harde straffen zou te wachten hebben.

— De laatste berigten uit den Kaukasus luiden niet voordeelig, daar het opperhoofd der bergvolken, Schamyl, bij voortduring den heiligen oorlog liet prediken en aan het hoofd van eene belangrijke magt stond. Ook liep het gerucht, dat de cholera in het Russische leger was uitgebroken en vele slagtoffers maakte.

POLEN.

WARSCHAU, 18 Mei.

Gisteren is Z. M. de Keizer alhier uit Petersburg aangekomen en aan het paleis Lazienki afgestapt; de Vorst-Stedehouder wachtte Z. M. aldaar op. In het gevolg van den Keizer is de Graaf Orloff, Generaal-Adjudant.

ITALIE.

ROME, 15 Mei.

Eene maatschappij van rijke ingezetenen alhier, heeft bij de regering een plan ingediend, volgens hetwelk zij zich verbinden willen, om den Tiber van Ponte Felice tot aan den mond der rivier, door de graving van een kanaal en uitbaggering, ook voor grootere schepen bevaarbaar te maken. Zij wil bij Fiumicino eene haven aanleggen en eene dienst van stoomboten tusschen Livorno en Napels daarstellen, zoodat men uit Rome, zonder Civita Vecchia aan te doen, in beide havens komen kan.

— Den 13den is hier overleden de Heer van der Steen de Jehay, gevolmagtigd Minister van België bij ons Hof en dat van Toskanen.

OOSTENRIJK.

TRENTE, 19 Mei.

H. M. de Keizerin van Rusland heeft heden hare reis weder voortgezet, nadat het water gevallen en de gemeenschap hersteld was. Zij is over Brixen naar Saltsburg vertrokken, waar reeds de Koning en Koningin van Wurtemberg zijn aangekomen, of H. M. te bezoeken.

PRUISSEN.

BERLIJN, 23 Mei.

Het *Regeringsblad* meldt thans, dat de Koning, ingevolge de bestaande overeenkomst met Engeland geroepen om in plaats van den overleden Bisschop Alexander, een Evangelischen Bisschop te Jerusalem te benoemen, die waardigheid opgedragen heeft aan den Heer Gobat, voormalig zendeling, tegenwoordig Directeur van het Protestantsche Collegie op Malta. De Heer Gobat, geboren van Duitsche ouders in het kanton Bern, heeft zijne opleiding genoten in het Zendelings-gesticht te Bazel en te Parijs onder Sylvestre de Sacy de Oostersche talen beoefend. Van 1825 tot 1840 heeft hij in Egypte, Syrie en vooral in Abyssinië, als zendeling groote diensten aan de zaak van het Christendom bewezen, en wordt uit hoofde van zijne grondige bekendheid met de Oostersche omstandigheden, als uitmuntend geschikt voor de vervulling der hem opgedragen waardigheid beschouwd. Het gemeld blad voegt er bij, dat tegenwoordig de meeste moeijelijkheden, waarmede de Bisschop Alexander te strijden heeft gehad, uit den weg geruimd zijn. De bouw der kerk op den berg Sion wordt op dit oogenblik onbelemmerd voortgezet; de voorbereidselen tot stichting van het gastgebouw, van de school enz. zijn gemaakt, de plaat-

selijke zwarigheden, die zich langen tijd daartegen verzet hadden, zijn te boven gekomen; en men neemt hierbij de bijzondere behoeften der Duitsche Protestanten te Jerusalem, welker getal zich in de laatste jaren niet onbeduidend vermeerderd heeft, des te zorgvuldiger in acht, daar men middelerwijl naauwkeuriger kennis van de plaatselijke betrekkingen bekomen heeft. Bij zulk een gelukkigen keer der uiterlijke omstandigheden dier weldadige onderneming is het van dubbel gewigt, dat tot opvolger van wijlen Bisschop Alexander een man gekozen worde, die de eigenaardige verpligtingen zijner betrekking juist weet op te vatten en met evenveel kracht als Evangelische wijsheid aan dezelve te beantwoorden.

ENGELAND.

LONDEN, 25 Mei.

Heden is H. M. de Koningin van eene dochter bevallen.

— Volgens de *Brighton Gazette* van den 21sten dezer, heeft de Heer Jenner, Nederlandsch Vice-Consul te Rye, op verzoek van den Heer J. W. May, Nederlandsch Consul-Generaal te Londen, den 20sten dezer te Eastbourne de gouden, zilveren en bronzen eerepenningen uitgereikt aan de personen die zich verdienstelijk hebben betoond door het redden der equipage van het Nederlandsch barkschip de Twee Cornelissen, Kapt. H. D. van Wyck, hetwelk op de terugreis van Batavia naar Amsterdam, den 28sten December ll. bij Eastbourne gestrand is. De Zuid-Hollandsche Maatschappij tot redding van schipbreukelingen te Rotterdam gevestigd, had die belooningen aan de redders toegelegd; terwijl de Nederlandsche Handelmaatschappij de reeders van het schip en de Kapitein nog eene som van 26 £ hadden bijeengebragt, welke onder de redders verdeeld werd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Mei.

Op de uitgestrekte gronden, gelegen tusschen den toegang tot de Chaussée-du-Maine en den linker spoorweg aan de Seine, bij deze hoofdstad, wordt thans weinig minder dan eene geheel nieuwe stad bijgebouwd. Men zal daaraan den naam van Athene geven. Reeds heeft men verscheidene straten en pleinen met namen aangeduid, hiermede overeenkomende. Zoo heeft men het Leonidas-plein, de straat van den Pyraeus, den Thermopylen-weg, enz. Digt bij die nieuwe stad heeft men den boulevard van den Mont-Parnasse, om welke toevalligheid men nu in het Parysch Athene een' boulevard, den Mont-Olympe zal heeten.

— Ten gevolg van de vermeerderde handelsbetrekking met Nederland en het vooruitzigt, dat deze nog zal toenemen, als de groote spoorweglinie van Parijs tot Brussel zal gereed zijn, heeft zich hier een Algemeen Agentschap der Nederlanden gevestigd, onder bestuur van den Heer van Overmeer Fischer, in de rue Neuve St. Georges, waarbij alle stukken zullen voorhanden zijn en alle onderrigtingen gegeven worden noodzakelijk voor den Nederlandschen handel, zoowel wat den in- als uitvoer betreft.

— Volgens een gerucht zou het aan Prins Lodewijk Napoleon gelukt zijn uit zijne gevangenis op het kasteel van Ham te ontkomen.

— In de fabrijkstad Elbeuf hebben den 23sten en 24sten groote ongeregeldheden plaats gehad, veroorzaakt door het misnoegen van het werkvolk, omdat de fabrikant Aroux, een nieuw werktuig ingevoerd hebbende om wol te kaarden, vele vrouwen die vroeger dat werk verrigtten, waren weggezonden. Den 23sten hadden zomenscholingen plaats, werden de glazen bij den Heer Aroux ingeworpen en den volgenden dag de werktuigen der fabriek verbrijzeld. De militaire magt was niet in staat de orde te handhaven en uit Rouaan zijn troepen moeten aanrukken, die de rust hebben hersteld.

— Er is den 25sten ter eere van Ibrahim Pacha eene groote revue op het veld van Mars gehouden; 25,000 man hebben manoeuvres verrigt, waarbij behalve genoemde, onderscheiden leden van het Koninklijk huis tegenwoordig waren.

— Volgens berigten van Algiers, was van daar eene groote hoeveelheid buskruid naar Mostagenem gezonden, om de grotten te doen springen, waarin de Arabieren en Kabylen eene ontoegankelijke schuilplaats vonden.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 Mei.

De Burggraaf Raymond de Biollet, Senateur, Officier der Leopolds-orde en een der grootste laken-fabrikanten van Verviers, is daar Vrijdag in den ouderdom van 55 jaren overleden.

— Voorleden week is te Rekheim (prov. Limburg) een droevig ongeluk gebeurd. Een gendarme reed met zijn paard uit, dat eenigen tijd was ziek geweest. In zekere straat gekomen, kon de ruiter zijn beest niet verder doen gaan; maar eensklaps werd het paard schichtig en liep met zoo veel geweld tegen eenen muur, dat het dood viel. Den gendarme, door den schok ter aarde geworpen, is de hersenpan op eene steen verbrijzeld. Twee uren later gaf hij den geest.

— Dezer dagen kwam er in eene herberg, op een dorp Bergen, iemand die voorgaf het geheim te bezitten, ook in weinige minuten Faro-bier te maken, en dit geheim voor niet te willen geven. De kastelein kon de verzoeking niet weerstaan. Zij ging met den Faro-man in haren kelder; hij stoeg den stop van een vat in, en deed haar het kraangat met haren vinger stoppen. Het naaste vat werd insgelijks ontstoken en op dezelfde wijze gestopt. Zoo aat zij met de twee handen vol. Alles gaat wel, sprak de Faro-man, er ontbreekt nog eene kleinigheid die zal ik boven wel vinden. Hij komt weer in de zaal der herberg, opent de lade, haalt er alles uit wat er in was, en vertrekt.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat te beginnen met den 1sten Junij aanstaande de dienst der Veerschuiten van deze Stad op 's Gravenhage is geregeld als volgt:

Van LEYDEN op 's GRAVENHAGE.	Van 's GRAVENHAGE op LEYDEN:
's morgens ten 6 ure.	's morgens ten 8½ ure.
» 7½ »	's middags » 12 »
's namiddags ten 5 »	's namiddags » 2½ »
» 7 »	» 4½ »

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

Leyden, 28 *Mei* 1846. DU RIEU,

Ter ordonnantie van dezelve,
V. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 28sten Mei de Heer H. de Jong Cz., van Gouda, in de Medicijnen, na verdediging van zijn Specimen continens: *Duas Historias Morborum in Clinicis Viri Cl. G. C. B. Suringar, observatorum.*

AMSTERDAM, 26 Mei. De Eerw. Breede Kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente alhier, heeft op heden, ter vervulling der Predikantsplaats voor wijlen D. H. J. Wunder, uit de beide reeds gemelde drietallen het volgende *drietal* geformeerd: DD. W. R. Veder, Theol. Doct., te Dordrecht; A. Rutgers van der Loeff, te Zutphen, en J. C. van Marken, te Dordrecht; waaruit beroepen is: D. Jacob Cornelis van Marken.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: W. WOLTERS,
van Leyden,
BLOEMENDAAL BIJ HAARLEM, MET
28 Mei 1846. A. DE GRAAFF.

Heden verloste van een' ZOON, ANNA WILHELMINA TAAT, geliefde Echtgenoot van
KATWIJK AAN DEN RHIJN, Mr. G. A. SALOMON HUYGENS.
25 Mei 1846.

Heden beviel van eene DOCHTER, M. M. JONGENEEL, geliefde Echtgenoote van
LEYDEN, 27 Mei 1846. C. VAN DEN BERG.
Eenige Kennisgeving.

Langs dezen thans gebruikelijken weg, zeggen wij ook uit naam van Ouders en Betrekkingen, hartelijk dank voor al de bewijzen van deelneming, bij gelegenheid van onze Echtverbindtenis ontvangen.
LEYDEN, — C. VAN HENGEL.
28 Mei 1846. J. C. KONING.

De Ondergeteekende met het einde dezer Maand zijne **APOTHEEK** sluitende, ten einde zich onverdeeld op den *Handel in Verfwaren* te leggen, betuigt bij deze zijnen welmeenenden dank aan zijne geëerde Begunstigers, voor het vertrouwen hem als Apotheker geschonken, terwijl hij erkentelijk voor den aanvankelijk gunstigen bijval die zijne *Affaire in Verfwaren* heeft gevonden, deze bij vernieuwing aanbeveelt.
Leyden, 28 *Mei* 1846. J. H. NOORTWEEK.

Het ***Hydraulisch*** of ***Romeinsch Cement***, uit de Fabriek van HOUVELAKEN, zie *Leydsche Courant* van den 4den Mei, is te verkrijgen per vat inhoudende een Nederlandsch Mud, op de *Oude Vest nabij de Turfmarkt*, Wijk VI. N°. 1253.
Leyden, 27 *Mei* 1846. H. N. VAN HAANSBERGEN.

SCHOENEN- EN LAARZENWINKEL,

Breedestraat tusschen het Stadhuis en de Korenbrugsteeg, Wijk IV, N°. 225.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat zijn Winkel ruim voorzien is van alle soorten van **SCHOENEN en LAARZEN**, als:

HEEREN-LAARZEN	à *f* 4.75 en hooger
DITO HOOGE SCHOENEN . .	» 1.90
Stoffe HEEREN-SCHOENEN . . .	à 2.90
DAMES-LAARSJES . . .	» 2.10
» KNOOP-SCHOENTJES . . .	» 2.00
VROUWEN-SCHOENEN Lage . .	» 1.05

Wasledezen VROUWEN-SCHOENEN, RANTOFFELS en alle soorten van KINDERSCHOENTJES. Ook maakt en verstelt hij dezelve, alles tegen de minst mogelijke prijzen.

P. J. Schimmel.

FINALE UITVERKOOP TOT VERMINDERDE PRIJZEN,

van meest in den smaak zijnde, Onvervalschte, niet Geverfde ***Pelterijen*** van allerlei Soorten, afkomstig van *de Leipsiger Mis*; alsmede ROBES DE CHAMBRE van *f* 5.— en hooger. In de Kraam op de *Hoogstraat*, tegenover den *Horologie-Winkel* van den Heer DEELEMAN.

KOFFIJHUIS ZOMERZORG.

PINKSTER ZONDAG en MAANDAG, Voor- en Namiddag,

Brillante Groote Harmonie,

ZONDAG AVOND,

VAUXHAL MET ILLUMINATIE,

NAAR GEWOONTE,

Muzijk à la Strauss.

Aanvang des Avonds ten 11 ure.

ENTRÉE *voor een Heer met of zonder Dames* *f* 1.—.

SALON DES VARIÉTÉS.

van Amsterdam,

onder Directie van P. BOAS & N. JUDELS,

staande met hunne geheel nieuwe Schouwburg-Tent op de Bloemmarkt.

Vrijdag 29 *Mei.* ***De Kalfsoenenhoedster***, nieuwe groote Vaudeville in 3 Bedrijven, met geheel nieuwe Muzijk, benevens nieuwe Decoratiën en Costumes. — Na hetzelve: ***Twee Onderwijzers of Asinus Asinum fricat,*** Kluchtige Vaudeville in 1 Bedrijf.

Zaturdag 30 *Mei* (*Op algemeen Vereerend Verzoek*). ***Van Boven naar Beneden of de Bankier en de Uitdrager***, nieuwe groote Vaudeville in 2 Bedrijven, met geheel nieuwe Decoratiën en nooit alhier vertoonde dubbele Tooneelen. — Na hetzelve: ***Meester Joris de Dorpsmuzijkant of twee jaar Schildwacht op één Post,*** Kluchtig Zangspel in 1 Bedrijf.

Aanvang ***HALF NEGEN*** *ure.*

SALON DES VARIÉTÉS

van den Heer J. E. DUPORT,

uit Amsterdam,

staande het fraaije uitgerigte Schouwburg-Locaal op de Ruine.

Op Vrijdag den 29*sten Mei* 1846: ***Pamphile de Bretonnière***, Comedie Vaudeville in 2 Bedrijven, *naar het Fransch.* — Na hetzelve: ***de Kostschooljuffer***, vrolijke Vaudeville in 1 Bedrijf, *naar het Fransch.*

Op Zaturdag den 30*sten Mei* 1846: ***de Man die zijne Vrouw dagalt***, Vaudeville in 2 Bedrijven, *naar het Fransch.* — Na hetzelve: ***de Paschaas***, vrolijke Vaudeville in 1 Bedrijf, *naar het Fransch.*

Noordscher Circus.

Geprivilegeerd door HH. Majesteiten de Koningen van Zweden, Noorwegen en Denemarken. Onder Directie van den heer

DIDIER GAUTHIER.

In den Grooten Circus op de Ruine.

De Voorstellingen, Manoeuvres, voornaamste gracieuse Kunstoefeningen, Pas-de-deux, Militaire en vrolijke Pantomimen.

REDEHEIN AVOND NIEUWE VOORSTELLINGEN.

Aanvang ten HALF NEGEN ure.

Burgemeesteren en Wethouderen der Stad Leyden, zijn van meening met bewilliging van den Ed. Achtb. Raad, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar **AAN TE BESTEDEN:**

1. *De Vernieuwing van eenige gedeelten* PLAVEIWERK, *op sommige gemetselde Bruggen, alsmede het invoegen van anderen, in één Perceel.*
2. *De Vernieuwing van eenige* BRUGWERKEN *binnen de Stad, in drie Percelen.*
3. *Het Opvoegen en Repareren van de* GEMETSELDE WALLEN *binnen de Stad, in drie Percelen.*
4. *Het Opverven van eenige* GEGEUWEN, *dienende tot Bewaarplaatsen van Brandspuiten en Brandgereedschappen, in één Perceel.*
5. *De leverancie van eene nieuwe* STRAATMAKERS SCHUIT.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Stad, *op Donderdag den* 4*den Junij* 1846, des middags ten 12 ure.

Zullende de Bestekken van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zon- en Feestdagen) ter Rekenkamer dezer Stad ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure; alsmede bij den Stads Architect, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *vier* ure, zullende door laatstgemelde de verlangde opbelderingen en aanwijzingen worden gegeven.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, bij Opveiling op Zaturdag den 13*den* Junij 1846, en bij Afslag den 20*sten* Junij 1846, beide des avonds ten 6 ure, van:

N°. 1. Eene zeer hechte, sterke, weldoortimmerde en welonderhouden HUIZING, met extra fraaije *Steenen Koepel* vuim Vertrek, Keuken, Kelder, Zolder en vele Gemakken, en verderen Opstal; grooten en welbeplanten TUIN met besten MOESGROND, en beplant met vele keurige Vruchtboomen, Goudvisch-Vijver, enz., staande en gelegen in de Gemeente *Leyderdorp*, alleraangenaamst, aan de Stads Singel tegenover de Heerenpoort, hebbende zeer fraaije uitzigten, geteekend Letter Z N°. 27, Kadaster Sectie A, N°. 1398 en 1400, groot 18 Roeden en 34 Ellen.

N°. 2. Een zeer hecht, sterk, weldoortimmerd en welonderhouden HUIS en ERF, bevattende twee Behangen Beneden- en een Boven-Kamers, Keuken, Zolders, Kelder, Schuur en vele Gemakken, benevens wel aangelegden TUIN met keurige Vruchtboomen beplant, staande en gelegen naast het Perceel N°. 1, aan den Stads Singel, strekkende om den hoek van de Nieuwe Heerenlaan, geteekend Letter Z N°. 27a, Kadaster Sectie A, N°. 1399 en 1400 gedeeltelijk, groot 5 Roeden en 90 Ellen.

N°. 3°. Een Partij extra best degelijk en weltoegemaakt MOESLAND, met Schuur en Heining, gelegen achter het Perceel N°. 1 aan de Nieuwe Heerenlaan, Kadaster Sectie A, N°. 1861, groot 41 Roeden en 44 Ellen.

Voorts enkel bij Opbod en Afslag

op Zaturdag den 20*sten* Junij 1846, des avonds ten 6 ure:

N°. 4 tot N°. 12. Negen afzonderlijke ARBEIDERS WOMINGEN, ieder met een stuk Tuingrond, staande en gelegen nevens elkander aan de gemelde Nieuwe Heerenlaan, tusschen de Percelen N°s. 1 en 3, geteekend Letter Z N°s. 29 tot 29s en 28.

N°. 13. Een HUIS en ERF in de Lokhorststraat te *Leyden*, Wijk IV, N°. 625.

N°. 14. Een DITO in de Kloksteeg aldaar, Wijk IV, N°. 658.

Alles breeder bij aangeplakte biljetten omschreven. Te bezigtigen, de Percelen N°. 1, 2 en 3 des Donderdags en Vrijdags van iedere week, tot de finale Toewijzing, 's voormiddags van 10 tot 3 ure, mits voor het Perceel N°. 2 bij de bewoonster belet vragende, en de overige Percelen daags voor en op den Verkoopdag. Zijnde inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 27 MEI.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
Nederland, Werkelijke Schuld.	à	2½ pCt	60⅝	60 1/16	60⅛
Dito dito	»	3 »	72⅛	72⅜	72⅜
Dito dito	»	4 »	93⅛	93⅜	93⅜
O. I. Leening	»	4 »			
Amortisatie Syndicaat.	»	4½ »			
Dito dito	»	3½ »			
Handelmaatschappij	»	4½ »	170⅝	170⅝	170½
Haarlemmermeer:					
Aandeelen Rijn-Spoorweg	»	4½ »	110⅛		
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap.	»	»			
Belgie, Certificaten	»	4½ »			
Dito Dito	»	5 »	25.000		
Dito bij Rothschild	»	2½ »			
Spanje, Leen. bij Ardoin van 85 £	»	5 »	20¼	20⅝	
Dito bij dito, onbep. stukken.	»	5 »	19½	20	
Dito	»	3 »	37⅝		
Coupons Ardoin.					
Portugal, te Londen			58		
Rusland, Obl. Hope 1798 en 1816	»	5 »	105⅝		
Dito dito 1828 en 1829	»	5 »	104⅝		
Cert. bij dito 1831 en 1833	»	5 »	96	96½	
Dito bij Hope	»	4 »	89⅞	89 1/16	
Dito bij Stieglitz & C.	»	4 »	88½		
Certificaten te Hamburg	»	5 »			
Inschrijving in Assign.	»	6 »			
Certificaten van dito	»	6 »			
Polen, Certificaten	»	4 »			
Dito Aandeelen met Loting	fl.	300 *f*			
Dito dito	»	500 »	115		
Pruissen, Leten van 50 R.					
Oostenrijk, Oblig. Wenen Bank	»	5 pCt			
Idem	»	4 »			
Oblig. Metalliek	»	5 »	108⅛		
Idem	»	2½ »	60⅛		
Aandeelen 28 Mei 1834	»	500 *f*			
Idem 1 April 1839	»	250 *f*			
Napels, Certif. bij Lam. en Bouw.	»	5 pCt			
Brazilie, 1843	»	6 »			
Amerika	»	5 »			
Dito	»	5 »			
Dito Bankactien.	»	5 »	4 1/16		
Mexico	»	5 »	31 1/16	31½	31¼

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.